

Okula Dönüş Kampanyası

2025-2026

Türkiye’de Okula Dönüş Kapsamında Topluma
Erişim ve Destek Çalışmalarına Katılmayı
Planlayan Kuruluşlara Yönelik Rehber

UNICEF; 2014'ten bu yana her yıl, eğitim sektörüyle yakın bir iş birliği içinde Okula Dönüş Kampanyası (ODK) yürütüyor. Bu kampanya, Geçici Koruma Altındaki (GKA) Suriyeli çocuklar da dâhil olmak üzere tüm çocukların ve gençlerin kaliteli eğitim olanaklarına erişimini arttırmayı amaçlıyor.

Bu rehber, 2025 yazında Eğitim Sektörü Çalışma Grubu (ESÇG) Okul Dışı Kalmış Çocuklar (ODKÇ) Görev Gücü (UNICEF, UNHCR, SGDD-ASAM ve Türk Kızılay) tarafından güncellendi.

Bu rehberde yer alan materyaller, Türkiye'de faaliyet gösteren kuruluşlar tarafından ücretsiz bir şekilde kullanılabilir, basılabilir veya çoğaltılabilir; fakat Eğitim Sektörü Çalışma Grubu kaynak olarak gösterilmelidir.

ÖNEMLİ UYARI: Bu rehberde sağlanan bilgiler, T.C. Millî Eğitim Bakanlığı (MEB) veya Göç İdaresi Başkanlığının (GİB) yapabileceği değişikliklere tabidir. Görev Gücü, herhangi bir değişiklik olması durumunda bu paketin güncellenmiş bir versiyonunu paylaşacaktır. Kuruluşlar, kendi bölgelerindeki uygulamalar hakkında daha fazla bilgi edinmeleri ve yararlanıcılara bu doğrultuda tavsiyelerde bulunmaları için teşvik edilmektedir.

Bu rehberle ilgili geribildirimler, yorumlar veya sorular ESÇG ekibine gönderilebilir:

Eğitim Uzmanı / ESÇG Ulusal Koordinatörü,
UNICEF Ankara

Muhammad Israr Khan misrar@unicef.org

Eğitim Uzmanı /
Güneydoğu Anadolu Türkiye EÇG Koordinatörü,
UNICEF Gaziantep

Amson Simbolon asimbolon@unicef.org

Eğitim Sorumlusu / İstanbul ve İzmir EÇG Koordinatörü,
UNICEF Ankara

Barış Deyirmenci bdeyirmenci@unicef.org

Eğitim Sorumlusu, UNICEF Gaziantep

Renas Ürüç ruruc@unicef.org

Eğitim Sorumlusu, UNICEF Ankara

Yasemin Kızıloğlu ykiziloglu@unicef.org

Bu rehber, kuruluşlara yeni okul yılı başlamadan önce, ODK faaliyetlerini etkili bir şekilde yürütmeleri için destek sağlamak, okul kayıt süreçlerinde karşılaşılan zorluklar hakkında bilgi toplamak ve bu zorlukların üstesinden gelinmesine yardımcı olmak için paydaşlara araçlar sunmak amacıyla hazırlanmıştır.

Bu rehberin **dört temel bileşeni** bulunmaktadır:

A: Temel Bilgiler

Aileler ve çocuklarla paylaşılacak bilgiler (Hak Sahiplerine Mesajlar)

B: Tavsiye Edilen Faaliyetler

Eğitim, diğer çalışma ve alt çalışma gruplarının (Koruma, Temel İhtiyaçlar, Sağlık, Ekonomik Güçlendirme, Çocuk Koruma, TCDş vb.) yürütebileceği faaliyetler

C: Veri Toplama Araçları

İlgili yükümlölük sahipleriyle yürütülebilecek savunuculuk çalışmalarına ve program müdahalelerine yön vermek amacıyla, eğitime erişimle ilgili zorlukların tespiti ve analizi

D: Sıkça Sorulan Sorular (SSS)

Aileler tarafından sıkça sorulan sorulara ve iletilen kaygılara kuruluşlarca verilebilecek yanıtlar

KISALTMALAR

ASHB	Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı
AB	Avrupa Birliği
BİLSEM	Bilim ve Sanat Merkezi
DYK	Destekleme ve Yetiştirme Kursu
EBA	Eğitim Bilişim Ağı
ESÇG	Eğitim Sektörü Çalışma Grubu
GİB	Göç İdaresi Başkanlığı
GKA	Geçici Koruma Altındaki
GKKB	Geçici Koruma Kimlik Belgesi
HEM	Halk Eğitim Merkezi

İİ MEM	İl Millî Eğitim Müdürlüğü
İlçe MEM	İlçe Millî Eğitim Müdürlüğü
MEB	Millî Eğitim Bakanlığı
MERNİS	Merkezi Nüfus İdaresi Sistemi
MESEM	Mesleki Eğitim Merkezi
ODK	Okula Dönüş Kampanyası
ÖSYM	Ölçme, Seçme ve Yerleştirme Merkezi
PIKTES+	Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar için Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi

SYDV	Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı
SUY	Sosyal Uyum Yardımı
TR-YÖS	Türkiye Yurt Dışından Öğrenci Kabul Sınavı
YEE	Yunus Emre Enstitüsü
YKS	Yükseköğretim Kurumları Sınavı
YÖK	Yükseköğretim Kurulu
YÖS	Yabancı Öğrenci Sınavı
YŞEY	Yabancılar Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı
YTB	Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı

İÇİNDEKİLER

TEMEL BİLGİLER

Genel savunuculuk ve Temel Mesajlar	5
Eğitimin Önemi	5
Türkiye'deki Eğitim Sistemi Hakkında Genel Bilgiler	6
Okula Kayıt Süreci ve Mevcut Eğitim Olanakları	6
e-Denklik	7
Anaokulu ve 1. Sınıf (İlkokul)	7
5. Sınıf (Ortaokul)	10
9. Sınıf (Lise)	10
EBA (Eğitim Bilişim Ağı)	10
Mesleki Eğitim Merkezleri	11
Üniversiteye Geçiş	12
Ailelerin ve/veya Çocukların Yararlanabileceği Destekler	13
Yabancılıklara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı	13
Diğer Destekler	14

TAVSİYE EDİLEN TOPLUMA ERİŞİM VE OKULA DÖNÜŞÜ DESTEKLEME FAALİYETLERİ

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

SIKÇA SORULAN SORULAR

15

17

18

TEMEL BİLGİLER

Temel mesajlar **üç bölüme** ayrılmıştır:

Genel savunuculuk	(FARKINDALIK ARTTIR)
Okul kayıt süreçleri ve mevcut hizmetler hakkında somut bilgiler	(BİLGİLENDİR)
Okula giden çocukların yararlanabileceği yardımlar ve teşvikler hakkında bilgi	(TEŞVİK ET)

Bu mesajları GKA Suriyeliler, diğer yabancı uyruklular, ev sahibi topluluklar ve ilgili paydaşlara iletmek için kurumların kendi topluma erişim ve bilgi yayma mekanizmalarından yararlanması gerekir.

Genel Savunuculuk ve Temel Mesajlar

(FARKINDALIK ARTTIR)

Eğitimin Önemi

Eğitim bir haktır: Herkesin ücretsiz ve zorunlu eğitim hakkı (cinsiyet, uyruk, mülteci statüsü, ekonomik durum, fiziksel beceri düzeyi gibi hususlara bakılmaksızın) vardır ve bu hak hem uluslararası sözleşmelerde hem de ulusal kanunlarda tanınmaktadır. **Eğitimin her koşulda devam etmesini sağlamak** büyük bir önem taşır (okulda, evde, her yerde eğitim). **Bir ailenin Türkiye’de kalabileceğini düşündüğü süreye** ya da **aile üyelerinin fiziksel, zihinsel becerilerine** ya da **dil becerisine bakılmaksızın** tüm çocuklar (kız ve erkek çocuklar) için eğitim sağlanması esastır.

Eğitim, çocukların **gelişim ihtiyaçlarının** desteklenmesinde önemli bir rol oynar. Okullar, çocukların öğrenmesi, sosyalleşmesi, arkadaş edinmeleri, oynamaları ve normal yaşamlar sürdürmeleri için önemli fırsatlar sunar. Günlük okula gitme rutininin, çocuklar açısından önemli **duygusal ve psikososyal yararları** olduğu ortaya konulmuştur.

Eğitim programlarına kaydolmak ve eğitime devam etmek, bireylerin ve ailelerin gelecekteki refahını destekler. Araştırmalar, daha yüksek eğitim seviyelerinin daha iyi işlere erişimle ilişkili olduğunu, daha yüksek kazançlar ve daha büyük fırsatlar sağlayabileceğini göstermektedir. Okul dışında olmak, bir çocuğun geleceği üzerinde olumsuz etkilere sahiptir. **Anne ve babalar,** çocuklarının eğitimini teşvik etme ve destekleme konusunda önemli bir rol oynarlar.

Araştırmalar, **eğitim ile sosyal uyum** arasında bir ilişki olduğunu doğrulamaktadır. Okullar, saygıyı ve eşit muameleyi teşvik ederek bir aidiyet duygusu yaratmaya yardımcı olur. Böylece, herkese kucak açan, daha uyumlu bir toplum inşa edilmesine katkıda bulunur.

Türkiye’deki Eğitim Sistemi Hakkında Genel Bilgiler

Türkiye’de okul çağındaki çocuklar için **12 yıllık eğitim zorunludur** ve **4+4+4 eğitim sistemi uygulanmaktadır** (ilkokul: 1, 2, 3 ve 4. sınıflar, ortaokul: 5,6,7 ve 8. sınıflar ve lise: 9,10, 11 ve 12. sınıflar). Çocuklar, resmi okulların örgün eğitim programlarına kaydolmalıdır. Yaygın eğitim ve enformel eğitim, örgün eğitime alternatif olmasa da çocukların öğrenmelerini veya örgün eğitime/öğrenime geçişlerini/ hazırlıklarını desteklemede önemli bir rol oynayabilir.

Çocuklarının performansı ya da iyi olma hali konusunda kaygıları olan veliler, okul idareleriyle iletişime geçmeleri için teşvik edilmektedir. MEB tarafından birçok okula kapsayıcı eğitim hakkında eğitim verilmiştir ve MEB, GKA Suriyelilerin ve diğer yabancı uyruklu çocukların örgün eğitim sistemine **sorunsuz bir şekilde dâhil edilmesini kolaylaştıracak önlemler** almaya devam etmektedir. Buna ek olarak, MEB’in her çocuğun okulda iyi olma halini sağlama sorumluluğu ve bunun için sistemleri vardır.

Okul öncesi eğitim, 36-68 aylık tüm çocukların erişimine açıktır. Öğrenmeye erken başlamak, çocukların tüm gelişimin alanlarını destekler ve ilkokula hazırlanmalarına yardımcı olur. Okul öncesi eğitim, bir çocuğun tüm eğitim döngüsünü başarıyla tamamlaması için temel oluşturur. **GKA Suriyeliler dışında farklı uyruklara sahip yabancılar** da Türkiye’deki ücretsiz eğitim hizmetlerinden yararlanabilmektedir.

Okula Kayıt Süreci ve Mevcut Eğitim Olanakları

(BİLGİLENDİR)

Okullara kayıt Temmuz ayı itibariyle yapılabilir; velilerin kayıt işlemlerini tamamlamak için okul yılı başlamadan önce okulu ziyaret etmesi gerekmektedir. Çocuklar, Türkçe konuşma becerilerinden bağımsız olarak, okullara kayıt yaptırılabilirler. Okullarının onları Türkçe ve ödevler konusunda destekleyen programları bulunmaktadır. Bölgenizde faaliyet gösteren STK’lar da talep üzerine kayıt sürecine destek sağlayabilir. 2025-2026 eğitim öğretim yılı **8 Eylül 2025** tarihinde başlayacaktır. Çalışma takviminin bir özeti için aşağıdaki tabloya bakınız:

Tarih	Faaliyet
1-5 Eylül 2025	Okul öncesi eğitim ve ilkokul birinci sınıfa başlayacak öğrencilere yönelik uyum eğitimleri
8 Eylül 2025	Okulların açılması
10-14 Kasım 2025	1. dönem ara tatili
16 Ocak 2026	1. dönemin sonu
19-30 Ocak 2026	Yarıyıl tatili
2 Şubat 2026	2. dönemin başlangıcı
16-20 Mart 2026	2. dönem ara tatili
26 Haziran 2026	2. dönemin sonu

Açık Öğretim Ortaokulu ve Açık Öğretim Lisesi kayıtları genellikle Ağustos ayında başlayıp Ekim ayında sonlanmaktadır. Kayıtlarla ilgi duyuruları <https://aio.meb.gov.tr/> ve <https://aol.meb.gov.tr/> internet adreslerinden takip edebilirsiniz.

e-Denklik

Denklik belgesi için başvuruda bulunurken teslim edilen belgelerin il/ilçe millî eğitim müdürlüğü (MEM) tarafından Ankara'ya gönderilmesi ve değerlendirilmesinin birkaç hafta sürebileceğini, noter onayı olmayan belgelerin eksik belge olarak değerlendirilebileceğini göz önünde bulundurunuz. Başvuru için aşağıda belirtilen adımları takip etmelidir:

1. Türkçe, İngilizce, Arapça, Almanca, Fransızca, Rusça ve Farsça olarak erişilebilen e-denklik sayfasına gidiniz: <https://edenklik.meb.gov.tr/?culture=tr-TR>
2. İnternet sayfasındaki talimatları izleyiniz ve gerekli bilgileri giriniz.
3. Başvurunun sonunda sistem, başvuru sahibine, verilen adrese en yakın il/ilçe MEM'den bir randevu (tarih ve saat) verecektir.
4. Başvuru sahibinin denklik belgesini alabilmek için verilen randevu saatinde hazır bulunması gerekmektedir. Evrakları randevu günü ve saatine kadar değerlendirilecek ve başvuru sahibi randevu gününde belgesini doğrudan alabilecektir.
5. Denklik komisyonunca belgelerin ve/veya bilgilerin yetersiz bulunması halinde komisyon ek belge ve/veya bilgi talep edebilir.

Anaokulu ve 1. Sınıf (İlkokul)

Çocuklar **36 aylıktan** itibaren **anaokuluna** devam edebilirler. **69 aylık** (5,5 yaşında) çocuklar **1. sınıfa** kaydolmalıdırlar. 2025-2026 eğitim öğretim yılı okula başlama yaşı Eylül sonu itibarıyla hesaplanmaktadır (30/09/2025). Çocuğun hangi sınıfa kaydolabileceğini öğrenmek için bu bağlantı kullanılabilir: <https://e-okul.meb.gov.tr/yasHesap.aspx>

Ailelerinin adresi **Merkezi Nüfus İdaresi Sistemine (MERNİS)** kayıtlıysa, zorunlu okul yaşına gelen çocuklar, MEB tarafından otomatik olarak en yakın okula yerleştirilir. Veliler, <https://e-okul.meb.gov.tr/> internet adresinden ve e-Devlet Kapısı <https://www.turkiye.gov.tr/milli-egitim-ilkogretim-okullari-adrese-gore-kayit-okulu-sorgulama-e-kayit> bağlantısından çocuklarının yerleştirildiği okulu ve okulun iletişim bilgilerini öğrenebilirler. Bunun yanında, çocuğun hangi okula yerleştirildiğini öğrenmek için bir devlet okuluna başvurulabilir ve kayıtlardan sorumlu müdür yardımcısıyla konuşulabilir.

GKA Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu çocukları 57 aylık veya daha büyük ise ve yerleştirildiği okul yukarıdaki bağlantılardan çıkmıyorsa, anaokul veya ilkokul kaydı için en yakın devlet okuluna başvurabilirler. Okul kaydı için ailenin o ile kayıtlı olduğunu gösteren Geçici Koruma Kimlik Belgesi (GKKB) talep edilmektedir. Diğer yabancı uyruklular, sahip oldukları ikamet izni belgesi veya yabancı kimlik belgesiyle kayıt yaptırabilirler. Adres güncellemeleri İl Göç İdaresi Müdürlüklerince yapılmaktadır.

OKUL ÖNCESİ VE İLKOKUL KAYIT YAŞI TABLOSU
(2025-2026 EĞİTİM ÖĞRETİM YILI)

ÇOCUĞUN DOĞUM AY		Eylül 2025 İtibariyle Kaç Aylık Olacağı	1. SINIFA KAYIT DURUMU	ANASINIFI/ANAOKULU KAYIT DURUMU
2019	ŞUBAT	79	Zorunlu.	Kayıt olamaz.
2019	MART	78	Zorunlu. Rehberlik ve Araştırma Merkezi (RAM) raporuyla ertelenebilir. RAM'a ertelemek için başvuruda hastane raporu istenmektedir.	İlkokula başlamakta hazır olmadıklarını Durum Bildirir Tek Hekim Sağlık Raporu ile belgeleyen öğrencilerin Özel Eğitim Değerlendirme Kurulu (ÖEDK) raporu doğrultusunda okul öncesi eğitime 1 yıl daha devamları sağlanır.
2019	NİSAN	77		
2019	MAYIS	76		
2019	HAZİRAN	75		
2019	TEMMUZ	74		
2019	AĞUSTOS	73		
2019	EYLÜL	72		
2019	EKİM	71	Zorunlu. Veli dilekçesiyle ertelenebilir.	1. sınıf aday kaydının iptalini gösteren belge ile kayıt olabilir. Kesin kayıt için önceliklidir.
2019	KASIM	70		
2019	ARALIK	69		
2020	OCAK	68	Zorunlu değil. Veli dilekçesiyle kaydı yapılabilir.	Aday kayıt formu ile okula başvurarak olabilir. Kesin kayıt için önceliklidir.
2020	ŞUBAT	67		
2020	MART	66		
2020	NİSAN	65	Kayıt olamaz.	
2020	MAYIS	64		
2020	HAZİRAN	63		
2020	TEMMUZ	62		
2020	AĞUSTOS	61		
2020	EYLÜL	60		
2020	EKİM	59		
2020	KASIM	58		
2020	ARALIK	57		
2021	OCAK	56		
2021	ŞUBAT	55		
2021	MART	54		
2021	NİSAN	53		
2021	MAYIS	52		
2021	HAZİRAN	51	Aday kayıt formu ile okula başvurarak kayıt olabilir. 57 aydan büyük çocukların kesin kaydı yapıldıktan sonra boş kontenjan kalırsa kaydı yapılır.	
2021	TEMMUZ	50		
2021	AĞUSTOS	49		
2021	EYLÜL	48		
2021	EKİM	47		
2021	KASIM	46		
2021	ARALIK	45		
Ocak 2022-Eylül 2022 Arası Doğanlar		44-36	Kayıt olamaz.	Boş yer kalırsa kayıt olabilir.

Türk Millî Eğitim Sistemi



5. Sınıf (Ortaokul)

2024-2025 eğitim öğretim yılında 4. sınıfı bitiren öğrenciler MERNİS'te adreslerin kayıtlı oldukları en yakın ortaokula yerleştirilir ve okullar başlamadan kayıt işlemlerini tamamlamak üzere o okula gidilmelidir. Veliler, <https://e-okul.meb.gov.tr/> internet adresinden ve e-Devlet Kapısı <https://www.turkiye.gov.tr/milli-egitim-ilkogretim-okullari-adrese-gore-kayit-okulu-sorgulama-e-kayit-baglantisidan> çocuklarının yerleştirildiği ortaokulu ve okulun iletişim bilgilerini öğrenebilirler. Bunun yanında, çocuğun hangi okula yerleştirildiğini öğrenmek için bir devlet okuluna başvurulabilir ve kayıtlardan sorumlu müdür yardımcısıyla konuşulabilir.

Bir imam hatip ortaokulu veya özel okula geçiş yapılmak istenmesi durumunda kayıt yapılmak istenen okula gitmek gerekmektedir. Bazı okullar öğrencilerini belirlemek için sınav uygulayabilmektedir. Sınav tarihleri okulların internet sitelerinden takip edilebilir.

9. Sınıf (Lise)

Liselere geçiş, merkezî sınavla öğrenci alan fen liseleri, sosyal bilimler liseleri, proje okulları ile mesleki ve teknik Anadolu liselerinin Anadolu teknik programlarına merkezî sınav puanı üstünlüğüne göre tercihler doğrultusunda yapılan **merkezî yerleştirme**, okulların türü, kontenjanı ve konumuna göre il, ilçe millî eğitim müdürlüklerince oluşturulan ortaöğretim kayıt alanlarındaki okullara sırasıyla öğrencilerin ikamet adresleri, okul başarı puanı üstünlüğü ve okula özürsüz devamsızlık yapılan gün sayısının azlığı kriterlerine göre yapılan **yerel yerleştirme** ve **pansiyonlu okullara yerleştirme** yoluyla yapılmaktadır. 2025 Ortaöğretime Geçiş Tercih ve Yerleştirme Kılavuzu'na https://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_07/11093928_2025_YYIY_OrtaogYgYretime_GecYisY_Tercih_ve_YerlesYirme_KYlavuzu.pdf bağlantısından ulaşabilirsiniz.

Ayrıca, ailelere kapsamlı bilgi sağlamak amacıyla MEB "Tercih Süreci Ebeveyn Kılavuzu" yayımlamıştır: https://meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_07/10100949_Tercih_Sureci_Veli_KYlavuzu.pdf Okul tercih işlemi öğrenci ve velisi tarafından <https://e-okul.meb.gov.tr> internet adresinden veya herhangi bir ortaokul/imam hatip ortaokulu müdürlüğünden yapılabilir. Yapılan tercihler mutlaka ilgili ortaokul müdürlüğüne onaylatılacaktır.

Proje okulu olan fen liseleri ile güzel sanatlar liseleri, spor liseleri, mûsikî, hafızlık, geleneksel ve çağdaş görsel sanatlar ve spor programı/projesi uygulayan Anadolu imam hatip liselerine yerleştirme için okullarca **yetenek sınavı** yapılmaktadır. Sınav tarihleri okulların internet sitelerinden takip edilebilir. Yetenek sınavıyla öğrenci alan okullara başvuru kılavuzuna bu bağlantıdan ulaşabilirsiniz: https://www.meb.gov.tr/meb_iys_dosyalar/2025_05/20121109_Yetenek_SYnavY_KYlavuzu_2025_1.pdf

Pansiyonlu okulları tercih eden öğrencilerden yerel yerleştirme kapsamında herhangi bir tercihine yerleşemeyen öğrenciler, okulun pansiyon kontenjanını (kız ve/veya erkek) ve yerel yerleştirme sonucunda kalan toplam boş kontenjanını aşmayacak şekilde, pansiyonlu okul tercihlerine yerleştirilirler.¹

Depremzede Öğrencilere Pozitif Ayrımcılık:

2024-2025 eğitim öğretim yılını Adıyaman, Hatay, Kahramanmaraş, Malatya ile Gaziantep'in Nurdağı ve İslahiye ilçelerinde tamamlayan öğrencilerden tercih döneminde merkezî sınavla öğrenci alan okullara yerleştirme tercihi yapmış öğrenciler için her 30 kontenjana 1 (bir) olacak şekilde ek kontenjan verilecektir. Ek kontenjanlara yerleştirme işlemleri merkezi yerleştirme esasları çerçevesinde puan üstünlüğü ve tercih önceliğine göre yapılacak olup yerleştirmeye esas nakillerde (1 ve 2. nakil) ve sonraki tüm nakil işlemlerinde ek kontenjan kullanılmayacaktır.

EBA (Eğitim Bilişim Ağı)

EBA; öğrenciler, öğretmenler ve veliler için oluşturulmuş çevrimiçi bir eğitim platformudur ve her grup için ayrı özelliklere sahiptir. Sistem; sözlü, sayısal ve görsel gibi farklı öğretim yöntemleriyle tüm öğrencilere hitap edecek şekilde tasarlanmıştır. Öğretmenler tarafından hazırlanan eğitim içeriği ve materyaller sistem üzerinden öğrencilerle paylaşılabilir. Aynı zamanda aktif katılımlı, interaktif ve sosyal bir sınıf/ders ortamı da sunulmaktadır.

Öğrenciler için öğrenciye göre özelleştirilmiş öğrenme ortamları ve arayüzler, öğrenciye özel takvimler, ek yayınlar ve kaynaklar, kontrollü oyunlar, tüm ders içeriğine erişim, öğrenilen derslerin tekrarı, soru ve sınav bankaları, okul dışında öğretmen desteğine erişim gibi hizmetler vardır.

Veliler için sistem; öğrencinin akademik durumunu, sınav tarihlerini ve çocuğun çalışmalarını takip etme olanağı sağlar. Sistemin ürettiği raporlarla çocuğun gelişimi ve okul derslerinde performansı izlenebilir.

Öğretmenler için MEB müfredatı ile uyumlu tüm ders içeriğine, içerik ve soru havuzlarına erişim sağlanmaktadır. İnteraktif beyaz tahtalar için özel ders içeriği, öğrencileri izleme ve destekleme, sınıf ve öğrenci bazında ayrıntılı gelişim raporları, öğrencileri belirli ihtiyaçlara göre yönlendirme olanakları bulunmaktadır. EBA; mesleki bilgileri ve becerileri geliştirmenin yanı sıra ödev, etkinlik, tartışma ve proje gönderme olanağı da sağlamakta; dersler, programlar ve uzaktan eğitim ortamı gibi hizmetler sunmaktadır.

¹ Millî Eğitim Bakanlığına Bağlı Resmi Okullarda Yatılılık, Bursluluk, Sosyal Yardımlar ve Okul Pansiyonları Yönetmeliği'nin yerleştirme ile ilgili hükümlerine göre değerlendirilir.

TRT EBA kanalı anaokulu, ilkököl, ortaokul ve lise öğrencileri için ders yayını yaparak uzaktan eğitim vermektedir. TRT EBA yayınına erişim sağlamak için kablo/uydu TV veya özel bir TV aboneliği olması gerekmektedir. Her hafta, 1. sınıftan 12. sınıfa kadar haftalık ders programı <https://www.trt.net.tr/yayin-akisi>, EBA internet sitesi <https://www.eba.baglantilarinda> yayımlanmaktadır. Her ders 30 dakika sürmekte ve Türkçe, Hayat Bilgisi, Sosyal Bilimler, İngilizce, Matematik, Fen Bilimleri, Tarih ve Beden Eğitimi gibi Türkiye'deki devlet okullarında uygulanan müfredat takip edilmektedir. TRT EBA dersleri, haftanın 7 günü 24 saat yayınlanmakta; lise ve üniversite yerleştirme sınavlarına hazırlanan öğrencilere yönelik hazırlanan soru çözümleri ve konu anlatımlarına da yer verilmektedir.

EBA'ya çevrimiçi erişim, <http://www.eba.gov.tr/#/> anasayfa adresinden sağlanmaktadır. MEB sistemine kayıtlı olan tüm öğrencilerin, internet üzerinden EBA'ya erişimleri bulunmaktadır. Öğrenciler, EBA sistemine kimlik numaraları ve şifre ile girebilmektedir. Tüm öğrencilerin derslerini, ev ödevlerini ve diğer faaliyetleri takip edebileceği kendilerine özel sayfaları bulunmaktadır.

Mesleki Eğitim Merkezleri

Mesleki Eğitim Merkezleri (MESEM) programları kapsamında 81 ilde 39 alan 193 dalda eğitimler verilmektedir. Haftada 1 gün okulda teorik eğitim, 4 gün işletmede beceri eğitimi verilen MESEM programları hem MESEM'lerde hem de Mesleki ve Teknik Anadolu Liselerinde uygulanabilmektedir. MESEM'ler bütün yıl boyunca başvuru almaktadır. Başvuru şartları şunlardır:

- En az ortaokulu bitirmiş olmak (8. sınıf),
- 14 yaşını doldurmuş olmak (üst yaş sınırı yok),
- Sağlık durumu ilgili seçilen mesleğin gerekliliklerini yerine getirebilmek için sağlıklı ve fiziksel olarak uygun olmak,
- Kayıt olacağı meslek dalı ile ilgili bir işyeriyle sözleşme imzalamak (Sözleşme imzalanacak işyerinde Usta Öğreticilik belgesine sahip usta olması gerekir),
- GKA Suriyeli ve diğer yabancı uyruklulardan 8. sınıftan mezun olduğunu belgelendirebilenler, MESEM'lerdeki lise diploma programlarına kayıt yaptırabilirler. 8. sınıftan mezun olduğunu belgelendiremeyen veya kanıtlayamayanlar, MESEM programlarına kayıt yaptırabilirler ancak lise diploması alamaz, sadece ustalık ve işyeri açma belgesi alabilirler.

MESEM'ler, Türkiye'de örgün ve zorunlu eğitim sisteminin bir parçasıdır ve öğrenciler bitirdikten sonra lise diploması alabilirler.

Ayrıca, mezun olduklarında, teknisyen unvanı, ustalık belgesi, kendi işyerlerini açabilmek için işyeri açma belgesi ve ustalık dallarında Europass Sertifikası alabilirler.

MESEM öğrencileri eğitim süresince iş kazası ve meslek hastalığına karşı MESEM tarafından sigortalanır ve 9, 10 ve 11. sınıfta asgari ücretin en az %30'u, 12. sınıfta asgari ücretin en az %50'si kadar ücret alır.

Size en yakın MESEM ve MESEM'ler hakkında daha fazla bilgiye bu linkten ulaşılabilir: <https://meslegimhayatim.meb.gov.tr/egitim/mesleki-egitim>

Üniversiteye Geçiş

Türkiye'de hem uluslararası koruma hem de geçici koruma altındaki kişilerin yükseköğrenimden yararlanma hakları bulunmaktadır. Ancak, üniversiteye erişim sınava girmeyi gerektirir. Yükseköğretim Kurulu (YÖK) kararına istinaden 2023 yılından itibaren yabancı uyruklu öğrencilerin üniversiteye giriş sınavları uygulaması şu şekildedir;

- YÖK'ün, 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren ortaöğretim kurumuna (istisnalar hariç) kayıt yaptıracak yabancı uyruklu öğrencilerin yükseköğretim kurumlarına sadece Yükseköğretim Kurumları Sınavı (YKS) ile girmelerine karar verdiği anlaşılmaktadır. Bu durumda, ortaöğretim kurumunun ilk sınıfına 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren kayıt yaptıran yabancı öğrenciler liseden mezun olduktan sonra YKS'ye gireceklerdir.
- YÖK, başkibir kararda üniversitelere, 2024-2025 eğitim öğretim yılı itibarıyla uluslararası öğrenci kabulünde, öğrencilerin TR-YÖS (Türkiye Yurtdışından Öğrenci Kabul Sınavı) sonuçlarını, üniversite senatosunca belirlenen ortaöğretim not ortalamalarını, ülkelerinin kendi uluslararası sınav sonuçlarını dikkate alması gerektiğini duyurmuştur. Bu kararla birlikte üniversiteler artık kendi YÖS sınavlarını düzenlemeyecektir.
- Diğer bir deyişle, bu iki karar doğrultusunda, 2022-2023 eğitim öğretim yılından itibaren liseye kayıt yaptıran uluslararası öğrenciler YKS'ye, diğer uluslararası öğrenciler ise TR-YÖS'e gireceklerdir. Bu sınav, Öğrenci Seçme ve Yerleştirme Merkezinin (ÖSYM) uyguladığı merkezî bir sınavdır.

Lise seviyesindeki uluslararası ve geçici koruma altındaki kişilerin ÖSYM'nin internet sitesinden (<https://www.osym.gov.tr/>) TR-YÖS tarihlerine düzenli olarak bakmaları gerekmektedir. Söz konusu sınav Türkçe, Almanca, Arapça, Fransızca, İngilizce, Rusça dillerinde yılda iki kere yapılmaktadır.

Ücretsiz YKS hazırlık kursları Halk Eğitim Merkezlerinde (HEM) mevcuttur. Ayrıca, Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığının (YTB) YTB Akademi internet sitesinde de YKS modülleri bulunmaktadır: <https://akademi.ytb.gov.tr/>

Türkiye'de uluslararası ve geçici koruma kapsamındaki üniversite öğrencilerine yüksek öğrenim görmeleri için burs veya nakdi destek sağlayan çeşitli kuruluşlar bulunmaktadır. Bu kuruluşlar arasında Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı (YTB), UNHCR, Uluslararası Göç Politikaları Geliştirme Merkezi (ICMPD) ve STK'lar bulunmaktadır. Burs ve nakdi destek başvuru bilgileri kurumların internet siteleri ve sosyal medya sayfaları aracılığıyla duyurulmaktadır. UNHCR, bu fırsatları ayrıca kendi özel bilgi platformu HELP internet sitesi (<https://help.unhcr.org/turkiye/about-unhcr-in-turkey/>) üzerinden de paylaşmaktadır.

Ailelerin ve/veya Çocukların Yararlanabileceği Destekler

(TEŞVİK ET)

Yabancıllıklara Yönelik Şartlı Eğitim Yardımı

Aile ve Sosyal Hizmetler Bakanlığı (ASHB) ve Milli Eğitim Bakanlığı tarafından 2003 yılından bu yana uygulanmakta olan Şartlı Eğitim Yardımı (ŞEY) ulusal bir sosyal yardım programı olup, AB'nin desteğiyle 2017 ortasında Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu aileleri de içine alacak şekilde **Yabancıllara Yönelik Şartlı Eğitim Yardım (YŞEY)** programı olarak genişletilmiştir. Program çocukların okula kaydını ve devamını teşvik etmeyi amaçlamaktadır. YŞEY programı en kırılgan çocuklarının tespit edilmesi ve değerlendirilmesini, gerektiğinde tamamlayıcı çocuk koruma hizmetlerine yönlendirilmelerini sağlayan önemli bir çocuk koruma bileşenini de içermektedir.

Devlet okullarına kayıtlı Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu çocuklar YŞEY programından faydalanabilirler. YŞEY ailelere çocuklarını düzenli olarak okula gönderdikleri sürece (okula ayda en az %80 devam) her iki ayda bir öğrenci başına ailelerin KIZILAYKART'larına nakit para yardımı sağlamaktadır. Düzenli devam şartıyla sağlanan yardımın yanı sıra, her yarıyıl başında ek ve teşvik ödemeleri yapılmaktadır. Şartlı ödemeler sınıf ve cinsiyete bağlı olarak değişmekte, üst sınıflar ve kız çocukları daha yüksek miktarlarda ödeme almakta, teşvik ödemeleri ise sınıf seviyesine göre değişmekte, üst sınıflar daha yüksek miktarlarda ödeme almaktadır.

YŞEY nakit yardımlarından yararlanan çocuk sayısı programın başladığı 2017 yılı Mayıs ayında 56.245 iken, 31.07.2025 tarihinde 350.518'e (%52 kız, %48 erkek) ulaşmıştır.

YŞEY programına, çocuğun kayıtlı olduğu bölgedeki Kızılay Hizmet Merkezleri veya Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları (SYDV) üzerinden başvuru yapılabilmektedir. Ön başvuru koşulları, uygunluk kriterleri ve bu desteğe yönelik başvuru sürecinin yanı sıra destek miktarı ile ilgili ayrıntılı bilgilere <https://platform.kizilaykart.org/tr/seey.html> internet adresinden veya **Kızılay 168 Çağrı Merkezini** arayarak ulaşabilirsiniz.

Aşağıdaki tabloda YŞEY programının bir özeti sunulmaktadır:

Aylık Ödemeler	Miktar (okula düzenli devam edilen her ay için)	Şart
Sınıf: Anaokulundan 8. sınıfa kadar		Okula devam şartı var (her iki ayda bir ödeme yapılır; Ocak, Mart, Mayıs, Temmuz, Eylül ve Kasım).
Kız çocukları	100 TL	
Erkek çocukları	90 TL	
Sınıf: 9.sınıftan 12. sınıfa kadar		
Kız çocukları	150 TL	
Erkek çocukları	130 TL	
Ek + Teşvik Ödemesi	Miktar (yarıyıl başında)	Okula devam şartı yok (yarıyıl başında ödeme yapılır; YŞEY yararlanıcısı tüm çocuklara Eylül ve Ocak).
Sınıf: Anaokulundan 4. sınıfa kadar	250 TL	
Sınıf: 5.sınıftan 8. sınıfa kadar	500 TL + 500 TL	
Sınıf: 9.sınıftan 12. sınıfa kadar	1000 TL + 750 TL	

Diğer Destekler

- Türk Eğitim Sisteminde Çocuklar için Kapsayıcı Eğitimin Desteklenmesi Projesi'nin (PIKTES+) yürütüldüğü 29 ilde (Adana, Adıyaman, Afyon, Ankara, Antalya, Batman, Bursa, Çorum, Denizli, Diyarbakır, Eskişehir, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kilis, Kocaeli, Konya, Malatya, Mardin, Mersin, Nevşehir, Osmaniye, Sakarya, Samsun, Şanlıurfa, Yalova) 8, 11 ve 12. sınıflarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin akademik desteğe ihtiyaç duyduğu derslerde **destekleme eğitimi** düzenlenmektedir.
- Her eğitim öğretim yılının başında okullarda **ders kitapları** MEB tarafından ücretsiz olarak dağıtılmaktadır. Bazı illerde Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu çocuklara okula gidiş geliş için PIKTES+ ve MEB **ulaşım desteği** sağlamaktadır. Okul idareleri ve İlçe MEM'ler, ulaşım hizmeti sağlanan okullar ile ilgili olarak daha ayrıntılı bilgiye sahiptir.
- Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu öğrenciler, hafta sonları pek çok okul, STK ve toplum merkezi tarafından düzenlenen **telafi derslerine** katılım gösterebilmektedir. HEM'ler ve Yunus Emre Enstitüleri (YEE) de talep üzerine **Türkçe dersleri** vermektedir. YEE'nin Türkçe eğitim portalı ve video derslerinin bağlantılarına <https://yee.org.tr/tr> internet adresinden ulaşabilirsiniz.
- PIKTES+ kapsamında 3-12. sınıflarda öğrenim gören yabancı uyruklu öğrencilerin Türkçe okuma, yazma, dinleme ve konuşma becerilerini geliştirmek ve öğrenme eksikliklerini telafi etmek amacıyla **Türkçe telafi eğitimleri** verilmektedir. Ayrıca okul dışında olan veya zorunlu öğrenim çağında olup çeşitli sebeplerle eğitimine ara vermiş 9-18 yaş aralığındaki yabancı uyruklu (Afganistan, Filistin, Irak, Somali, Suriye ve Yemen) çocukların akademik eksiklikleri gidererek eğitim sistemine dâhil edilmesi amacıyla **Yaz Dönemi Telafi Eğitim Programı** düzenlenmektedir. Ayrıca, öğrencilerin Türkçe dil eksikliklerini gidermek amacıyla Türkçe öğreticileri aracılığıyla yaz döneminde de **Türkçe ve Arapça kurs desteği** sağlanmaktadır.
- Devlet okullarının çoğu, okul sonrası öğrencilere destek olmak amacıyla ücretsiz kurslar düzenlemektedir. **Destekleme ve Yetiştirme Kursları (DYK)** hem eğitim öğretim yılı içerisinde hem de yaz döneminde açılmaktadır. DYK ve yaz okulları hakkında ayrıntılı bilgiye https://e-kurs.meb.gov.tr/Dosya/2025_2026_DYK_Kilavuzu.pdf bağlantısından ulaşabilirsiniz.

- **Özel eğitim ihtiyacı olan çocuklar**, okullara kayıt yaptırıp mevcut eğitim imkânlarından yararlanmaları için gereken yönlendirmelerden faydalanmaktadır. İlçelerinde bulunan Rehberlik ve Araştırma Merkezine (RAM), okulları veya velileri tarafından başvuru yapılabilir. RAM'ların listesine https://orgm.meb.gov.tr/alt_sayfalar/kurum.asp internet adresinden ulaşabilirsiniz.
- **Bilim ve Sanat Merkezleri (BİLSEM)**, örgün eğitim kurumlarına devam eden ve genel yetenek (zihinsel), görsel sanatlar veya müzik alanında özel yetenekli olduğu uzmanlar tarafından tanımlanan öğrencilere, yeteneklerini geliştirerek en üst düzeyde kullanmalarını sağlamak için okul saatleri dışında destek eğitimi BİLSEM öğrencileri ilköğretim 1,2 ve 3. sınıf öğrencileri arasından sınavla seçilmektedir.
- **PIKTES+** kapsamında; bireysel ve gelişimsel özellikleri ile eğitim nitelikleri açısından akranlarından anlamlı derecede farklılık gösteren özel gereksinimli Türk ve yabancı uyruklu öğrencilerin meslek edinmesi ve hayata hazırlanmaları amacıyla kültürden bağımsız tanılama testlerinin oluşturulması, uygun eğitim ortamlarının ve eğitim materyallerinin hazırlanması, özel eğitim okullarının aynı olarak desteklenmesi vb. çalışmalar yapılmaktadır.
- **Mesleki ve Teknik Eğitim Yoluyla Sosyal ve Ekonomik Uyum Projesi (SEUP)**, GKA Suriyeli ve Türk ev sahibi toplulukların sosyal ve ekonomik uyumunu, istihdam edilebilirliklerini ve yeterliliklerini iyileştirerek, onları mesleki eğitime teşvik etmektedir. Proje hedefleri arasında;
 - Kaliteli ve erişilebilir mesleki ve teknik eğitim sağlanması,
 - Eğitim ortamlarının iyileştirilmesi,
 - Mesleki ve teknik eğitimin sunduğu fırsatlar konusunda farkındalığın artırılması ve eğitime devamı artıracak desteklerin verilmesi,
 - İş gücü piyasasında yüksek talep alan işlerde GKA Suriyeli ve Türk öğrencilere (14-17 yaş) yönelik kapsayıcı, kaliteli mesleki ve teknik eğitime erişimi artırmak bulunmaktadır.SEUP ile desteklenen öğrencilerin servis, öğlen yemeği, kıyafet, kırtasiye ihtiyaçları karşılanmaktadır. Proje hakkında ayrıntılı bilgiye <https://seup.meb.gov.tr/> bağlantısından ulaşabilirsiniz.
- **İstihdam için Mesleki Eğitim Programı İMEP-2**, MEB ve Türkiye Esnaf ve Sanatkarları Konfederasyonu (TESK) iş birliğinde Expertise France ve EDUSER tarafından yürütülmektedir. Avrupa Birliği tarafından finanse edilen İMEP-2, işgücü piyasası ihtiyaçları doğrultusunda çıraklık ve mesleki eğitim yoluyla ev sahibi toplulukların ve uluslararası ve geçici koruma altındaki bireylerin mesleki becerilerini destekleyerek sürdürülebilir geçim kaynaklarına ve kayıtlı istihdama erişimlerini kolaylaştırmayı amaçlamaktadır. Projenin hedef grupları arasında;
 - Örgün eğitime devam etmeyen 14-22 yaş grubundaki gençler,
 - Mesleki becerilerinin yetersiz olması nedeniyle iş bulamayan kırsal yetişkinler
 - Özel sektör (KOBİ'ler ve çırak öğrencisi olan veya olma potansiyeli olan işletmeler)
 - Mesleki eğitim merkezleri bulunmaktadır.Adana, Ankara, Bursa, Gaziantep, Hatay, İstanbul, İzmir, Kahramanmaraş, Kayseri, Kocaeli, Konya, Mersin, Osmaniye ve Şanlıurfa illerinde uygulanan projenin ayrıntılarına <https://imep.org/> bağlantısından ulaşabilirsiniz.

TAVSİYE EDİLEN TOPLUMA ERİŞİM VE OKULA DÖNÜŞ DESTEĞİ FAALİYETLERİ

Bu bölümde, kurumların ODK faaliyetlerine eklemek isteyebileceği faaliyetlerle ilgili tavsiyelere yer verilmektedir. Bu faaliyetler, Eğitim Sektörü Çalışma Grubu ve Çocuk Koruma alt Sektörü toplantılarına düzenli olarak katılan kurumlarla gerçekleştirilmiş görüşmelere göre belirlenmiştir. Tüm faaliyetlerin kapsamlı bir listesini oluşturur nitelikte değildir. Söz konusu faaliyetler, yerel bağlama ve kurumların kapasitesine göre uyarlanabilir niteliktedir.

ODK faaliyetlerinin planlanması için aşağıdaki unsurlar göz önünde bulundurulabilir:

Kendi bölgelerindeki koşullarla ilgili daha fazla bilgi sahibi olunması

Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu çocukların ailelerine bilgi verilmesi

Okula kayıt veya diğer eğitim imkanlarından yararlanılması konusunda ailelere ve çocuklara destek verilmesi

Okula kayıt süreçleri ve eğitim olanaklarıyla ilgili bilgilerinizi güncelleyin

- Faaliyet gösterdiğiniz bölgenin il veya ilçe milli eğitim müdürlüklerini ziyaret ederek ailelerin okul kaydı için yapmaları gereken işlemlerle ilgili güncel bilgiler edinin. Okul kayıtları konusunda muhtemel sorunlarla ilgili iletişime geçilmesi gereken irtibat kişilerini öğrenin ve mümkünse bu kişilerle tanışın.
- Daha önce okula gitmemiş veya daha önce okula gittiğine dair belgesi olmayan çocuklar için ne tür işlemler yapılması gerektiğini öğrenin.
- Devlet okulları ile ilgili olarak ailelerin yapması gereken kayıt işlemlerine hâkim olun. İllere göre işlemler farklılık gösterebilir. O nedenle bilgilerinizi güncelleyin! Ailelerin çocuklarını okula kaydettirmeleri için ibraz etmeleri gereken belgeleri kontrol edin. Velilerin doldurması gereken formların bir nüshasını (önemli ve mümkünse) edinin ve velilerin ne tür bilgiler verdiklerini anlamaları için bunları onların konuştuğu dillere tercüme ettirin.
- MESEM ve benzeri eğitim programlarla ilgili bilgi edinin.
- Çocukları bulduğunuz bölgedeki okullara yönlendirebilmek için bu okullarla iletişime geçip (mümkünse) kayıtlarla ilgili varsa sıkıntıları öğrenin: yer sıkıntısı ve özel gereklilikler gibi.
- MEB, il/ilçe MEM ve yakınlardaki okulların internet sitelerini düzenli olarak kontrol edin. Onları sosyal medyadan da takip edebilirsiniz.

Faaliyet gösterdiğiniz yerde/ merkezlerde ODK bilgilendirme günleri düzenleyin

- “Bilgilendirme/farkındalık artırma” toplantıları düzenleyip çocukların eğitim hakkına vurgu yaparak çocukların okula kaydı için gereken işlemlerle ilgili somut bilgiler verin.
- Halk Eğitim Merkezi (HEM), Gençlik Merkezleri veya bölgenizdeki STK ve belediyelerin sağladığı diğer önemli programlarla ilgili hizmetlere yönelik bilgiler verin. Bunun için çalışanlarınızı mevcut hizmetlerden haberdar edin.
- YŞEY, SUY ve merkezinizin verdiği hizmetler veya destek programları ile ilgili materyalleri (poster, broşür, duyuru) görünür yerlerde sergileyin.
- Aileleri ile birlikte gelmiş olan çocuklar için resim yarışmaları gibi faaliyetler düzenleyip günü eğlenceli hale getirin.
- Mümkünse okul kayıt işlemleri ile ilgili bilgi formlarının çıktısını alın ve bunları ailelere vererek ihtiyaç duyarlarsa ayrıntılı bilgi alabileceklerini ifade edin.
- ODK mesajlarını sosyal medya hesaplarınızdan paylaşın.

ODK faaliyetlerinin, kurumunuzda yaygınlaştırmak için diğer ekiplerle iş birliği yapın

- Okul kayıtlarına destek olmak için farklı sektörler/aktörler ile iş birliğinin önemi üzerine meslektaşlarınızla toplantı düzenleyip farkındalıklarını arttırın.
- Suriyeli ve diğer yabancı uyruklu çocuklara yönelik eğitim imkânları, eğitime erişim ile ilgili sık karşılaşılan sorunlar/engeller ve güncel rakamlar konusunda bilgi verin.
- ODK mesajlarının; topluma erişim, genel bilgilendirme toplantıları ve kurumunuzun verdiği danışmanlık hizmetleri gibi devam eden faaliyetlere yansımaları sağlayın.

Kayıt döneminde ailelere pratik destekler verin

- Çocukların okula kaydı için bir belge isteniyorsa, kurumlarla iletişime geçip ailelere bu tür belgelerin verilme sürecini kolaylaştırın.
- STK’lar; ailelere il/ilçe MEM veya okullarda eşlik edecek, tercüme hizmeti sağlayacak ve kayıt işlemlerini açıklayacak bir personel veya gönüllü görevlendirebilir.
- Mümkünse, ailelerin, bulunduğunuz merkezden çocuklarını kaydettirmek veya belge almak için ilgili yerlere gidişi için ulaşım imkânı sağlanabilir.

ODK İletişim Kampanyasına Destek Olun

- Sosyal medya materyallerini mümkün olduğunca geniş topluluklara ulaştırın ve kendi hesaplarınızdan paylaşın.² Yeni görseller UNICEF Türkiye sosyal medya hesaplarından paylaşılacaktır:
X: <https://twitter.com/unicefturk>,
IG: <https://www.instagram.com/unicefturkiye/>,
FB: <https://www.facebook.com/unicefturkiye>,
YouTube: <https://www.youtube.com/@UNICEFTurk>
ve internet sitesi: <https://www.unicef.org/turkiye/>

²Okula Dönüş Kampanyasının tüm kullanım hakları, içerik, tasarım, düzen, görsel kimlik, mesajlar, sesli ve görsel materyaller ve tüm diğer doğrudan ya da dolaylı kampanya ile ilgili olan ve herhangi bir kamusal platformda kullanılacak olan ürünler dahil olmak üzere, herhangi bir kurum, bu ürünleri tekrar kullanmak, değiştirmek ve/veya uyarlamak isterse UNICEF Türkiye temsilcisi tarafından veya onun konu ile ilgili delege ettiği kişilerden onay almak zorundadırlar. Bu materyallerin tercümesi de UNICEF Türkiye İletişim Başkanı: Sema Hosta (shosta@unicef.org) tarafından yazılı izinle yapılabilir.

VERİ TOPLAMA ARAÇLARI

ESÇG Okula Dönüş 2025-2026 Anketi – Bu anketin amacı, Türkiye’de ebeveynlerin/çocukların bakımından sorumlu olanların okula kayıt sırasında karşılaştıkları temel zorlukları belirlemeyi ve çocukların okula gitmemesinin temel nedenlerini anlamayı amaçlamaktadır. Bu noktada, sorun çözücü önlemlerin alınmasına ve/veya ilgili devlet kurumları ile iş birliği yapılmasına destek olunması hedeflenmektedir.

Anketi, yararlanıcılar kendileriyle paylaşılan bağlantı üzerinden cevaplayabilmektedir. Anket, toplum merkezlerinde veya hane ziyaretlerinde aileler veya çocukların bakımından sorumlu kişilerle paydaşların uygun gördüğü şekilde yüz yüze veya telefon üzerinden de gerçekleştirilebilir.

Veri toplamak ve veri analizine destek olmak isteyen kurumlar UNICEF Ankara Eğitim Sorumlusu [Yasemin Kızıloğlu](#) ykiziloglu@unicef.org ile iletişime geçebilirler.

ESÇG Okula Dönüş 2025-2026 Anketi için KoBo bağlantısı: <https://enketo.unhcr.org/x/XJcce00L>

Sorun Kaydı – Çocukların okula kaydolmadığı veya ailelerin çocuklarını okula kaydettirme konusunda sorun yaşadıkları durumlarla ilgili bilgi toplamak amacıyla bu araçtan yararlanılmaktadır.

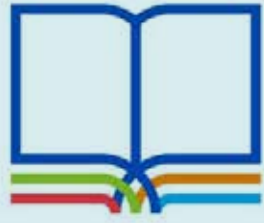
Vakalar ile ilgili bilgiler kayda alınıp UNICEF ile paylaşılacaktır. Sorunu bildiren kurumun mümkünse vakayı yerel düzeyde çözmesi beklenmektedir. Sorunun yerelde çözülmemesi durumunda, UNICEF sorunun çözümü için merkezi düzeyde savunuculuk yapacaktır.

Sorun kaydını kullanarak bir sorun bildirmek için bağlantıyı kullanabilirsiniz:
<https://okuladonus.org/okula-donus-sorun-kaydi/>

SIKÇA SORULAN SORULAR

Sorular/talepler	Tavsiyeler
1 Çocuğumu okula kaydettirmem için hangi belgeler lazım?	Destek ve yönlendirme için en yakın okula müracat edin.
2 Okul, yer yok diye kayıt yapmadı veya şimdi kayıt yapamayacakları, sonra gelmem gerektiği söylendi.	İlçe MEM ile iletişime geçin. Sorun çözülmezse il MEM ile görüşün.
3 Çocuğum son bir ay okula gidemedi ve final sınavlarına giremedi.	Okul kademelerine göre uygulama değişiklik göstermektedir. Örneğin, ortaokulda sınıfta kalma yokken, lisede sınıf tekrarı yapması gerekmektedir. Ayrıca, her okul öğrencilerin notlarına ve Türkiye'deki eğitim geçmişlerine erişim sağlayabilmektedir.
4 Çocuğumu, otomatik olarak belirlenen okul dışında bir okula kaydettirebilir miyim?	Çocukların kaydı, sistemde kayıtlı olan ev adreslerine göre yapılmaktadır. Okul değiştirmenin, sınırlı kapasite de dahil olmak üzere çeşitli nedenlerle zor olabileceğini unutmayın.
5 Bağış yapmam, harç ödemem gerektiği söylendi. Ne yapabilirim?	Bağış/harc zorunlu değildir ve kayıt için ön koşul olamaz (Okul öncesinde bazı okullar giderleri için katkı isteyebilmektedir).
6 Ücretsiz ulaşım hizmetinden nasıl yararlanabilirim?	Bazı illerde ücretsiz ulaşım hizmeti verilmektedir. Bu konuda okul idaresi ile iletişime geçin.
7 Çocuğum Türkçe bilmiyor. O yüzden Türkçe müfredata uyum sağlayıp sağlamayacağı konusunda endişeliyim.	Okullarının çoğunda yabancı öğrenciler için Türkçe dil desteği faaliyetleri/dersleri verilmektedir. Endişelerinizi okul yönetimi ile paylaşın. Bulunduğunuz bölgede başka kurumların sağladığı, HEM ve gençlik merkezleri gibi, başka hizmetler söz konusu olabilir.
8 Çocuğumun yararlanabileceği; derslerine yardımcı olabilecek ücretsiz kurslar var mıdır?	Okullarda ücretsiz Destekleme ve Yetiştirme Kursları verilmektedir. Okul idaresiyle iletişime geçiniz.

Sorular/talepler	Tavsiyeler
9 Çocuğumun okulda dışlanmasından/zorbalığa uğramasından korkuyorum.	Okul yöneticileri ve öğretmenler bu durumun/riskin farkındadır. Destek almak ve yaşanan olayları takip edip bildirimde bulunmak için okul yönetimi, sınıf ve rehberlik öğretmenleri ile yakın bir ilişki kurun. Ayrıca, yabancı uyruklu öğrenciler ve Türk akranları arasında spor faaliyetleri (açık alan sporları turnuvaları, masa tenisi, satranç...), sanat etkinlikleri (tiyatro, resim/ el sanatları sergileri, halk oyunları...), sosyo-kültürel etkinlikler (kültürel geziler, uçurtma festivalleri, 23 Nisan çocuk şenliği, PIKTES Plus bahçeleri, grafiti...) yürütülmekte; ailelere yönelik ise aile eğitimleri, kültür tanıtım faaliyetleri ve kültürlerin birleştiği organizasyonlar (kahvaltı ve iftar, kermes, mahalle festivalleri, ebeveyn toplantıları vb.) yapılmaktadır.
10 Çocuğumun fiziksel/zihinsel engeli nedeniyle özel eğitime ihtiyacı var. Ne yapabilirim?	RAM'lar çocuklarla ilgili özel eğitim veya rehberlik ve psikolojik danışmanlık konularında yardıma ihtiyaç duyulduğunda başvurulabilecek MEB'e bağlı ücretsiz destek veren kurumlardır. RAM'lara yönlendirme okula kayıtlı çocuklar için okul tarafından yapılmaktadır.
11 Türkçe bilmiyorum. Okullar ve ilçe MEM'le iletişim kurabileceğimden emin değilim.	Pek çok okulda ve ilçe MEM'de ve Arapça konuşan personel bulunmaktadır.
12 Mali veya ayni destek var mı?	YŞEY, başvuru üzerine ve uygunluk kriterlerine göre sağlanmaktadır. Ayrıca bazı illerde okullar ücretsiz ulaşım imkânı da sağlamaktadır. Okul idaresiyle iletişime geçiniz.
13 YŞEY programından kimler faydalanabilir?	YŞEY programı uyruk fark etmeksizin tüm aileler başvurabilir. Hak sahipliği her başvuran için aynı kriterlere göre değerlendirilir. Bu kriterler: • Ailenin tüm üyelerinin Türkiye'de kayıt altına alınmış olması, • Başvuru sırasında ailenin düzenli bir gelirinin olmaması (gelir getirici herhangi bir mal varlığı da dahil olmak üzere), • Başvuru sırasında ailenin hiçbir üyesinin sosyal güvenceli olmaması, • Ailenin okula giden en az bir çocuğunun olması.



Türkiye
Education Sector
Working Group